

STUDIEPLAN

Fag: Dansk

1. og 2. HF 2023-2025

Rudolf Steiner-Skolen i Aarhus

EMNE OG OMFANG	STEINER HF-PENSUM (indhold)	KOMPETENCER OG LÆRINGSMÅL
Poetik 30 timer (merit)	Aristoteles: <i>Poetikken</i> (uddrag) – særligt fokus på tragediens status som sublim kunst og "katharsis". Mimesis-begrebet og tragediernes opbygning og bestanddele. Eksempelmateriale: Sofokles: <i>Ødipus</i> . Poetry slam Digtsamling læses Versefødder, rimtyper, sproglige figurer, gendigtning, semantik og forskellige skriveøvelser. Skriveøvelserne inkluderer øvelser efter enkeltord, associationsøvelser, gendigtning af udenlandske digte De skrevne tekster bliver efterfølgende samlet i en lille bog.	Poetikperioden øver eleverne i præcist, nuanceret sprogbrug i såvel skrift som tale. Grammatisk og skriftlig korrekthed kan, hvis det mestres, udfordres digterisk og kunstnerisk på et individuelt plan. Den enkelte elev kan finde sin egne sproglige præferencer og knytte dette til egen udvikling og modning. De skal efter perioden have kendskab til forskellige poetikker, samt stilistiske træk og temaer. Øvelse af evnen til at perspektivere litteratur til eget liv – eksistentielle læsninger. En vigtig pointe ved forløbet er at træne åbenhed. Altså; adskille produkt og individ, så karakterer eller bedømmelser ikke bliver opfattet personligt, men professionelt.

<p>Norrøn litteratur 30 timer (Merit)</p>	<p>Sagaer – norrøn litteratur Den nordiske mytologi: - Odin, Vile, Ve og hele gudekredsen. Centrale mytologiske historier. Den Ældre Edda: <i>Vølvens Spådom</i> (læses) Sagaer: <i>Ravnel Frøjsgodes saga</i> (værk læses)</p> <p>Folkeviser: <i>Elverskud</i> <i>Ebbe Skammelsøn</i> Dertil gennemgang af og øvelser i runeskrivning, niddigting og poetiske figurer i sagaskrivning. Litoter (underdrivelse), hyperbler (overdrivelse) og <i>kenninge</i> (metaforer).</p>	<p>Perioden om den norrøne litteratur skal give eleverne et åndsbillede af vores forfædres religiøse forståelse, af deres dyder og af deres litteratur. Altså give eleven viden om datidens forhold mellem tekst, kultur og samfund. Træning i læsning, analyse, fortolkning og perspektivering. Forståelse for sagaernes hovedmotiver og fortolkningen af samme. De skal kunne vurdere forskellige teksters genremæssige tilhør, og de skal kunne remediere eller selv skrive en saga i overensstemmelse med deres naturlige karakteristika.</p>
<p>Romantikken 20 timer</p>	<p>Forløbet er tænkt som periodelæsning med inddragelse af diverse tekster fra romantikken. I forløbet vil der blive læst tekster inden for følgende af periodens understrømninger: nyplatonisme, universalromantikken, nationalromantikken, biedermeier, poetisk realisme, og romantismen. Endvidere læses Sildig opvågen som værklæsning</p>	<p>Eleverne bliver trænet i analyse og fortolkning, og det primære formål er, at de skal blive i stand til at genkende periodetypiske træk, derudover trænes fortællertyper.</p>
<p>Eksistentialisme i noveller 30 timer</p>	<p>Med det overordnes tema eksistentialisme arbejdes der med novellegenren og analysemetoder, det arbejdes med: Franz Kafka: <i>Foran Loven</i> Edgar A. Poe: <i>Det ovale portræt / Fyrtårnet</i> Peter Seeberg: <i>Hullet</i></p>	<p>Eleverne opnår kompetencer inden for analyse, fortolkning og læsemetoder (fx den nykritiske læsning, den biografiske mm.) Den gennemgående behandling af</p>

	<p>Christina Hagen: Sambo Svend Åge Madsen: Dommeren Søren Kierkegaard: Frygt og Bæven (uddrag) Per Højholt: Skabningens Suk Johannes V. Jensen: Paa Memphis Station Harold Bloom: Hvordan man skal læse og hvorfor. Karen Blixen: Vejene omkring Pisa (Værk) Tove Ditlevsen: Nattens dronning Film af Coen brdr.: The Big Lobowski (værk)</p>	<p>teksterne udmønter sig i en aflevering, hvor eleven skal vise skriftlige evner til klart at formidle analyser og begrunde komparative fortolkningsmetoder. Der skal både redegøres, analysere, fortolkes, vurderes og perspektiveres. indenfor rammerne af opgaven.</p>
<p>Modernitet 30 timer</p>	<p>Der arbejdes kulturelt, historiske, æstetisk og filosofisk med begrebet "modernitet" Vi læser litterære tekster fra det moderne gennembrud og til i dag, her vil vi særligt beskæftige os med kanonforfatterne samt svensk litteratur. Ligeledes arbejdes der med journalistisk med eksempler fra det moderne gennembrud frem til i dag.</p>	<p>Eleverne opnår kompetencer inden for analyse, fortolkning litteraturhistorie samt mediehistorie og analyse. Den gennemgående behandling af teksterne udmønter sig i en aflevering, hvor eleven skal vise skriftlige evner til klart at formidle analyser og begrunde komparative fortolkningsmetoder. Der skal både redegøres, analysere, fortolkes, vurderes og perspektiveres. indenfor rammerne af opgaven. Via forløbets journalistiske fokus opøves evnen til at navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i medier samt deltage</p>

		i og bidrage til digitale fællesskaber.
Dansk og drama 50 timer	Vi læser, analyserer og fortolker dramatekster (1. klassisk, 1 fra det moderne gennembrud (Ibsens dukkehjem – værklæsning og norsk litteratur) og 1. fra samtiden). Vi arbejder med dramaets genretræk. Vi udarbejder selv små dramatekster og laver dramaøvelser, forløbet afsluttes med en tur i Aarhus teater.	Der læses, analyseres og fortolkes dramatekster. Ligeledes opøves elever kundskab i det dramaturgiske. Forløbet vil også have fokus sprog, idet det trænes fremførelse og transaktionsanalyse.
Podcast 30 timer	Vi arbejder med podcasten som genre Vi analyserer og fortolker et værk af Third Ear og afsnitningsvist skal eleverne selv producere deres egen podcast	Eleverne demonstrerer kendskab til og evne til at forholde sig reflekteret til medie billedet i dag. Derudover trænes mundtlig fremstilling.
Retorik 20 timer	Læsning af forskellige taler, visning af spillefilm, hvor "talen"/retorik står i centrum Retorikkens genrer præsenteres for eleverne og de demonstreres gennem forskellige øvelser. Til sidst i forløbet levendegøres det hele via en opførelse af fest (fx et klassisk bryllup/konfirmation) Der fokuseres ligeledes på komma og grammatik i forløbet.	Eleverne opøves i retorikkens begreber og genrer og oplever en levendegørelse af dette. Eleverne klædes endvidere på til at holde fremlæggelse af deres årsopgave. Derudover trænes sprogrigtighed som en del af forløbet.

Diskursanalyse 15 timer	Gennemgang af kanonforfatterne og den diskussion, der var ved tilblivelsen og sidenhen kritikken af mangel på kvinder i kanonen. Musiktekster bruges til øvelser: Kent (svensk) Suspekt Folkeklubben	Øvelser i semantiske felter og diskursanalyse. Vigtig metode til SSO-opgave og i det hele taget afkodning af samfund og selv. Kritisk dømmekraft er i fokus.
Dokumentar 15 timer	Med udgangspunkt i to dokumentarer: "Venus" og "Kandis"	Analyse af levende billeder.

	gennemgå: Faktakoder og fiktionskoder Filmiske virkemidler Filmanalyse Realismekritik.	Kritisk dømmekraft og filmisk forståelse.
--	---	---